

SESSIÓ CIENTÍFICA DEL 1 DE DESEMBRE DE 1921.

Presidència del Sr. Artur BOFILL i POC

President

Assisteixen els Srs. R. P. BARNOLA, S. J., BATALLER, BROQUETAS, CODINA, FAURA i SANS, ZARIQUEY i VILASECA, secretari. Excusen llur no assistència els Srs. R. P. PUJULA, S. J., i MALUQUER (S.).

El R. P. BARNOLA dóna compte de la mort del membre corresponent, savi i popular botànic català El Dr. Joan CADEVALL i DIARS, (A. C. S.) ocorreguda en Terrassa el 19 de novembre, a l'edat de 74 anys, membre de la nostra INSTITUCIÓ de desde 1905. A els actes necrològics subsegüents assistiren en representació de la nostra Corporació els Srs. BOFILL i POC, MALUQUER (S.), SENNEN i P. BARNOLA, S. J.; s'acorda fer constar en acta el sentiment general per aital pèrdua i oportunament es publicarà una documentada notícia necrològica.

El Dr. ZARIQUEY fa remarcar un cas notable de resistència vital en una *Vespa germanica* Fab. himenòpter aquest que visqué decapitat per espai de 72 hores, notant-se encara els moviments de les articulacions llurs.

El Secretari notifica haver-se rebut el según Llibre de Caixa de la INSTITUCIÓ dels anys 1902 a 1905, tramés per D. A. de ZULUETA.

A continuació són proposats per a membres pels Srs. A. BOFILL, Dr. FAURA i SANS i S. VILASECA el Rnd. D. Manuel BORDÁS, Sch. P., Doctor en Ciències Naturals i professor a les Escoles Pies de Sarrià, qui es dedica a Citologia;

Pels Srs. A. CODINA, Dr. M. FAURA i SANS i Mn. J. R. BATALLER, a D. Josep PRATDESABA i PORTABELLA de Vich, Carrer de l'Escola, 6-1.er, que es dedica a Astronomia i Metereologia;

I els Srs. Rnd. P. BARNOLA, Dr. M. FAURA i Mn. BATALLER, a D. Andreu CRESPI i SALOM de Palma de Mallorca, Plassa de Cort, 1, dedicat a Foraminífers i Biomètrica.

COMUNICACIONS VERBALS:

Un Opistobranqui no citat a Catalunya.—Els membres Srs. A BOFILL i POC i J. B. d'AGUILAR-AMAT comuniquen que:

L'estudi dels mol·luscos Opisthobranchis ha sigut fins ara poc conreat a Catalunya, lo que s'explica per la dificultat de llur preparació i conservació. Així doncs no es d'estranyar que s'ens hagi presentat ocasió de esmentar, probablement per primera volta, una espècie que, amb sa reconeguda sol·licitud, ha recollit l'entusiasta naturalista en Amador Romani Guerra, qui amb felissos resultats està escorcollant tots els indrets del litoral de Vilanova i Geltrú.

En una remesa de mol·luscos d'aquella localitat, que ens ha tramés per a llur classificació, s'hi trobava, conservat en formol, un exemplar de molusc nú, recollit en una barca de les que pesquen sèpies en nansa.

No varem tardar en reconèixer que l'esmentat mol·lusco pertany al gènere *Pleurobranchaea*, fundat per en MECKEL en 1813.

La característica genèrica es la següent: forma general del cos, oval·largada, convexa superiorment, plana en sa part inferior i punxaguda posteriorment; mantell petit i cobrint solament la part central del cos; cap molt gran i amb la boca situada en l'extrem d'una prolongació en forma de trompa; una sola brànquia bipinnada situada al costat dret i completament al descobert; rindfores cilindre-cònics i amb els ulls en llur basa interna; superfície dorsal coberta de tubèrculs regulars.

L'espècie objecte d'aquesta nota es la *Meckeli* Leue, sinònima de *Fleurobranchidium Meckelii* Delle Chiaje i de *Preurobranchus balearicus* Cuvier, que se caracteritza per sa grandària que és d'uns 60 mil·límetres de longitud, per uns 35 d'amplaria i per sa coloració gris fosca amb nombroses taques negrenques.

Aquesta espècie no l'esmenta en Carus (*Prodromus Faunae mediterraneae*) en les costes d'Espanya, però sí d'Alger, Marsella, Niça, Nàpols, Sicília, Trieste i Spalato. En A. VAYSSIÈRE en el primer tomo dels Mollusques de la France et des régions voisines el cita de Gènova i de les illes Balears.

Bibliografia.

CUVIER G. — Le Regne Animal. — París.

CHENU, J. C. — Manuel de Conchilologie et de Paléontologie conchyliologique. — París, 1859.

FISCHER, P. — Manuel de Conchilologie et de Paléontologie conchyliologique. — París, 1887.

CARUS, V. — *Prodromus Faunae Mediterraneae*. — Stuttgart, 1889-93.

VAYSSIÈRE, A. — Amphineures, Gastéropodes opisthobranches, Héteropodes Marséniadés et Oncidiides. — París 1913.

Coleòpters Cryptocephalini de Centellas.—El membre Sr. MAS de XAXARS comunica la següent llista de formes aplegades per ell en la localitat esmentada pertanyents a l'indicat grup de coleòpters de la família dels Crisomelids:

- Cryptocephalus primarius* Harold, VII.1915.
C. bipunctatus L. VII.1915 i 1921.
C. » a. immaculipennis Pic, VII.1915.
C. sericeus L., VII.1915 i 1921.
C. » a. caeruleus Weisse, VII i VIII.1915.
C. globicollis Suffr., VI.1921.
C. hypochoeridis Suffr., VIII.1921.
C. violaceus Laich., VII.1914.
C. Ramburi Suffr., VII.1914.
C. Moraei L. VII.1921.
C. crassus Oliv., VII.1914.
C. sexpunctatus Villers, VI i VII.1921.
C. » a. centrimaculatus Suffr., VII.1915.
C. ocellatus Drap., VIII.1921.
C. pygmaeus F., VII.1921.
C. » a. amoenus Drap., VII i VIII.1921.
C. signaticollis Suffr., VII.1915 i 1921.
C. rufipes Goeze, VII.1921.
Pachybrachis rugifer Abeille, VII.1921.

Un lepidosteid triàssic.—Mn. BATALLER comunica haver reconegut l'existència d'escates d'un lepidosteid en un exemplar de marga bituminosa del muschelkalk de Cornellana (Lleyda) que es troba en la valuosa col·lecció paleontològica de D.L. M.ª VIDAL: en l'esmentat exemplar es troben algunes plaques brillants, negres, ròmbiques i llises d'uns tres mil·límetres de llargària i alguna d'un mil·límetre. És interessant la presència d'aquest vertebrat doncs són poquíssimes les dades semblants que es tenen de Catalunya i àdhuc d'Espanya.

Nou jaciment de bauxita a Catalunya.—Segons diu Mn. BATALIER, fa cosa d'un any que va ésser denunciada un altre aflorament de bauxita a la província de Tarragona en el terme d'Aiguamúrcia no molt lluny de l'històric monestir de Santes Creus: segons les referències que hem recollit el nou jaciment radica en la formació triàssica superior.

Llista dels Meteòrits caiguts a Catalunya.—El Dr. M. FAURA i SANS presenta la següent comunicació:

LLOC	DATA de CAIGUDA o TROBALLA	MUSEUS EN QUE'S TROBEN ELS EXEMPLARS
Barcelona	25 desembre 1704	?
Nulles (Tarragona)	5 novembre 1851	Madrid, M. d'H. N., núm. 33; pes 7,862 grams; p. e. 3.818. Barcelona, Academia de Ciències, núm. 97; pes, 222.8 grams; p. e. 3.52. París, Museum, n.º 178; pes 130 - - (33- -3)=166 grams. Barcelona, col. Dr. B. Serradell; pes 142 grams; p. e. 3.56. Londres, n.º 37, 2.º; pes 27 grams. Budapest, Museu Hungar, n.º 320; pes 1 gram; n.º 321, pes 25 grams. Viena, n.º 671 A, pes 4 grams, i 6 D de 23 grams. Barcelona, Seminari, n.º 326; pes 21.58 grams, p. e. 3.62. Chicago, col. d'En Ward, n.º 491; p.3 (8) grams. Barcelona, Universitat; pes 3.532, p. e. 3.54.
Valls (Tarragona)	1855 (?)	?
Canyelles (Barcelona)	14 maig 1861	Madrid, n.º 42; pes 553 grams. Donatiu del Dr. Balcells, p. e. 3.66. París, Museum, n.º 243; pes 148 - - (22- -7- -31- -29)=237 grams. Barcelona, Seminari, n.º 1,272; pes 97.63; i p. e. 3.65; n.º 754, pes 24.5 grams; p. e. 2.8 (?) Barcelona, col. d'En Manuel Creus, n.º 35; p. 23.6 p. e. 3.63. Chicago, col. d'En Ward, n.º 322; pes 7 (9) grams. Budapest, Museu Hungar, n.º 164; pes 3. Londres, n.º 408, 3 c.; pes 1,5 grams. Viena, n.º 734 A; pes un gram.
Tarragona	23 juny 1883	?
Pla de les Preses Olot, prov. Girona	1 juliol 1891	}
Tarragona	Id. id.	
La Pólvora, Girona (Dr. Càzorro)	Trobat en 1899	Madrid, M. d'H. N., 148.3 grams; pes 85.02 (82 grams segons el Dr. N. Font i Sagué); p. e. 2.74 a 3.12. Donatiu del Dr. Càzorro. Barcelona, col. Dr. M. Càzorro; pes 55.7 grams, p. e. 3.55. Chicago, col. Ward; n.º 371, pes 1 gram. Viena n.º 8,440 G., pes 1 gram.
Garraf (Barcelona) (Dr. N. Font i Sagué)	Trobat en 1905	Barcelona, Col·legi Comercial de la Bonanova; pes 2,857 grams. Barcelona, Museu de Ciències Naturals, n.º 2730; pes 1,572 grams; p. e. 3.88 grams Donatiu del Dr. N. Font i Sagué -Un altre; n.º 2099, pes 6.28 grams; p. e. 5.55. Donatiu d'En J. Rosals. Barcelona, Seminari, n.º 1,273; pes 221.58 grams; p. e. 2.95. Barcelona, col·lecció d'En Josep Colomines, pes 52.8; p. e. 3.46. París, Museum, n.º 512; pes 9 - - (8)=17 grams. Madrid, M. d'H. N., pes 9.16 grams. Donatiu senyor Gibert.
St. Carles de Rápida (Tarragona)	5 agost 1916	Caigué al mar.
St. Feliu de Guixols (prov. de Girona)	19 agost 1921	Caigué al mar.

Del membre Sr. Lluís M.ª VIDAL es reb en donatiu la seva darrera memòria sobre el cretàcic de Catalunya publicada a la R. Academia de Ciencias y Artes de Barcelona i del P. PUJULA. S. J., la seva important obra d'Histologia Vegetal que acaba de publicar-se.

Els membres Srs. CODINA i BATALLER presenten Notes Bibliogràfiques.

I sense cap més assumpte de què tractar s'aixeca la sessió a les vuit ea punt de la vetlla.

CONSELL GENERAL DE 10 DE DESEMBRE DE 1921

Presidència del Sr. Artur BOFILL i Poc

President

La reunió té lloc a $\frac{3}{4}$ de 7 de la vetlla en la Sala Cervantes de la Biblioteca de Catalunya i assisteixen els membres Srs. BATALLER, BOFILL i PITXOT, BORDÁS, BROQUETAS, CODINA, FAURA, JUNCADELLA, MALUQUER (S.), MAS de XAXARS i SOLÀ (F. N.) quins designen al Sr. CODINA per a que actui de secretari en absència de l'efectiu, i havent excusat la no assistència el Dr. ZARIQUEV, qui s'adhereix als acords.

Llegida i aprovada l'acta del Consell General de l'any anterior (23. XII.1920) són admesos els dos membres proposats en la sessió científica de Desembre.

L'excursió col·lectiva anyal de 1922 és decidida a la comarca d'Olot (Girona) i aquesta ciutat com a centre.

Els membres Srs. A. de BOLÓS i Mn. BATALLER són designats per a organitzar-la en la segona dena de Juliol, donant-se oportunament compte del plan i condicions.

Vist el retràs que porta la confecció de l'Index general dels vint anys primers de les publicacions de l'Institució en la forma convinguda de treball entre diferents membres, s'acorda unificar-lo i s'encarrega al P. BARNOLA, S. J., busquí persona apta per a portar-lo a terme sots la seva direcció.

Es dóna compte de la pròxima aparició del 5.e volum de Treballs (1919-1920) en virtut de la subvenció de 3000 ptes. anyals que ens té consignades en el seu pressupòsit la secció de Ciències de l'Institut d'Estudis Catalans.

Després d'algunes manifestacions del membre Dr. BOFILL i PITXOT so-